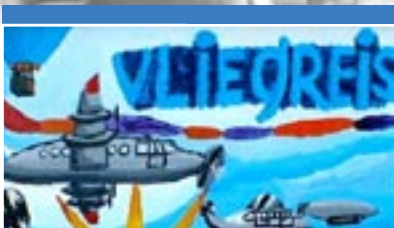

thuiszorg, gezinsondersteuning, schoolbegeleiding, buitenschoolse opvang, dagopvang, logeermogelijkheden en crisisplaatsen

midden in het leven

Amarant

in dienst van mensen met een beperking

Iemand over je schouder mee laten kijken

Ethische vragen:
uitdagingen om te zoeken naar het
beste menslievende antwoord

Commissie Ethiek Midden-Brabant

Ethische vragen: uitdagingen om te zoeken naar het beste menslievende antwoord

Bij de begeleiding van mensen in de zorg gaat het in het bijzonder om zorgvuldig handelen. Het is daarbij van belang hoe wij iemand op zo'n menswaardig mogelijk wijze van dienst kunnen zijn. Hoe vinden we telkens weer een antwoord op de vraag wat echt weldoen is? Met de meest oprechte bedoelingen van hulpverleners en familieleden kunnen verschillende afwegingen en keuzes worden gemaakt.

Een verhaal of een vraag met anderen delen

Iedereen kent wel situaties die veel vragen oproepen. Het is dan plezierig en zinvol om niet alleen het stellen van die vragen, maar ook het zoeken naar de beste antwoorden daarop te delen met anderen. Het blijkt verfrissend en verhelderend om samen met betrokken buitenstaanders te spreken over ethische vragen.

Het streven van de Commissie Ethiek

De Commissie Ethiek geeft geen pasklare antwoorden, maar haar leden hebben wel de ervaring, de kennis en het inzicht om vanuit verschillende invalshoeken mee te zoeken naar de beste "menselijke" reactie op een concrete vraag of situatie.

Werkwijze van de Commissie

Iedereen die bij Amarant betrokken is, kan een beroep doen op de Commissie door een vraag te stellen over menswaardigheid. Dit kan mondeling of schriftelijk, rechtstreeks aan de ambtelijk secretaris of aan één van de interne leden van de Commissie Ethiek. U kan uiteraard ook een beroep doen op de voorzitter, Jac Vos. Hij komt als geestelijk verzorger vaak ethische vragen op het spoor. Hij is bereid vragen te helpen verhelderen. Met toestemming van de betrokkene kan hij de kwestie bespreken in de Commissie Ethiek of met enkele leden daarvan. Eventueel kan de vragensteller worden uitgenodigd om een toelichting te geven tijdens een bijeenkomst van de Commissie. Het is ook mogelijk dat op een ander moment een gesprek plaatsvindt tussen een of meer commissieleden en de vragensteller. De Commissie geeft zowel mondeling als schriftelijk advies. Ze hecht grote waarde aan de vertrouwelijkheid.

Voorbeelden van ethische vragen

Jan woont al enige tijd in een bepaalde woning. Hij komt door zijn mogelijkheden in aanmerking voor een ander huis. Dat komt ook goed uit, want Piet is er mee gebaat wanneer hij Jan's woonplek zou kunnen krijgen. Jan verzet zich echter tegen zijn verhuizing. De hulpverleners zijn ervan overtuigd dat Jan in de nieuwe woning beter tot zijn recht zal kunnen komen.

Wat is wijs?

Karel kan zich vrij bewegen maar hij heeft amper besef van wat van hem of van een ander is. Regelmatig haalt hij iets weg in de supermarkt. Hij beseft niet dat hij dingen doet die niet mogen. Is het enige antwoord dat hij daarom in zijn vrijheid moet beperkt worden of zijn er andere mogelijkheden?

Mijnheer Bastiaansen wil niet dat zijn dochter Marian hem ziet als hij dood is en hij wil niet hebben dat zij bij de uitvaart aanwezig is. Hij sterft en de familie is duidelijk: Marian mag niet weten dat vader is overleden en ze mag zeker niet bij de begrafenis aanwezig zijn. De groepsleiding voorziet echter problemen met Marian, wanneer zij niet in de gelegenheid wordt gesteld om afscheid te nemen. Wat is goed handelen?

Pieterneel verzet zich tegen het innemen van rustgevende medicijnen. Dit lukt alleen onder dwang of door ze ongemerkt in haar eten te doen.

Is het ethisch verantwoord dit te doen?

Marieke moet geopereerd moeten worden. De operatie heeft goede kans van slagen. Na de operatie zal zij echter twee maanden gefixeerd moeten worden. Je kunt haar dat niet duidelijk maken. Wanneer de operatie niet plaatsvindt zal zij binnen afzienbare tijd sterven. Wat is wijsheid?

Johan heeft een ziekte, waar hij operatief waarschijnlijk goed aan geholpen kan worden. De ouders willen dat niet en hopen dat hij zal sterven. Zij zijn ervan overtuigd dat de medische ingreep enkel een verlenging van het leven vormt en vinden dat het leven van Johan geen kwaliteit heeft. Bovendien hopen ze dat hun kind eerder zal sterven dan zij zelf. Wat is hier verantwoord?

Jeanne en Wim hebben twee kinderen die door de Raad van de Kinderbescherming in een pleeggezin zijn geplaatst, omdat het stel niet voor hun kinderen kan zorgen. Er is sprake van verwaarlozing en mishandeling. Wim heeft een duidelijk standpunt: ze willen zoveel kinderen tot er eentje thuis mag blijven. Hoe gaan we hier menswaardig mee om?

Esther is een vrouw van 32, gesteriliseerd en wil een hersteloperatie omdat zij kinderen wil. Iedereen is ervan overtuigd dat Esther zelf niet in staat is om kinderen op te voeden. De gynaecoloog wil aan de vraag van Esther wel tegemoet komen. Wat moeten wij hiermee?

Samenstelling Commissie Ethiek

Nicole Authier,

clustermanager

Tineke Bouwens,

praktijkbegeleider

Marij van Doren,

ouder

Brenda Frederiks,

gezondheidsjurist, extern

adviseur

Gerrit van Oorschot,

extern manager

Henri Rijksen,

docent levensbeschouwing en

ethiek, extern adviseur

Paul Spierings,

arts voor verstandelijk

gehandicapten

Matti Staps,

persoonlijk begeleider

Jac Vos,

geestelijk verzorger, voorzitter,

e-mail: j.vos@amarant.nl

telefoon 013 465 22 14

Anneke van Wijmen,

gezondheidszorg-psycholoog

Voor meer informatie

Commissie Ethiek

p/a Amarant

mevr. Monique Kevenaar, secretaris

De Schans 123

5011 EN Tilburg

e-mail: m.kevenaar@amarant.nl

telefoon 013 458 23 52